

Bernal, 8 de setembre de 1991

Estimat Joaquim,

Com sempre, rebre carta teva és un goig, una alegria, que s'estén a tota la família. De fet, el correu ha anat prenent per a mi una importància grandiosa. Això de viure amb la parabòlica enfocada cap els Països Catalans, comporta estar cada dia amatent al crit del carter, que fa: "Correo!" i, si tenim les finestres tancades, com ara a l'hivern, toca també el timbre; si no, quan fa bon temps, ja el veig arribar per la finestra oberta del costat de la porta, i, mentre ell deixa la bici estintolada a la reixa del jardí, jo surto com un esperitat a recollir el plec de correspondència, o bé la solitària carta, que, de vegades, no és més que una circular d'alguna empresa que deu haver aconseguit la meva adreça de la AELLC o el PEN; també hi pot haver la revista El Temps o Serra d'Or o Cultura, o bé el feix de convocatòries de premis que m'envia l'AELLC, i, sobretot, alguna carta teva o d'en Toni o d'algun altre dels amics que he anat fent al llarg dels anys, en cada viatge al terror. D'altres vegades, molt de tant en tant, és l'avís d'un paquet certificat que he de passar a recollir a l'estafeta: ja sé que són llibres, els exemplars d'alguna traducció. Si es tracta d'un sol llibre, me'l porta també el carter, però quan el paquet és una mica pesant, no. Abans, no fa pas massa temps, passava una camioneta repartint aquests paquets. Ara, arran de les mesures per reduir empleats de l'Estat i deppeses, aquests serveis ja no els presten més. El carter sol passar a mig matí, quan jo jaestic picant a la màquina, aquí, al vestibul de casa, on hi tinc un escriptori emmarcat amb unes prestatgeries de llibres i els equips de música, que em fa companyia mentre treballo. Per les finestres estretes de banda i banda de la porta, una de les quals és la que em permet ullar el carrer, m'entra la flaire de l'esponerosa ginestera que tenim al jardí del davant, i que en aquests moments ja comença a florir. Al carrer hi ha poc trànsit, però sento passar la canalla quan va a l'escola o en torna.

L'arribada del carter, doncs, representa fer una pausa en la feina per revisar la correspondència, que, segons el que hi ha, només mereix una ràpida

ullada, o bé una atenta lectura, quan es tracta d'una carta teva, sobretot, o del Toni, que ja és un corresponçal força constant.

Vaig rebre el Joc tapat, que em pensava era per quedar-me'l, però ja el tindrè a mà per portar-te'l quan vingui, com tu vols. Em sembla que, com van les coses, et sortirà barba, esperant que vingui a portar-te'l! La veritat és que, per tot el que llegeixo, la situació de la indústria editorial en llengua catalana no és massa engresadora. El mateix Parcerisas em diu, a les cartes, com n'està, de tranquil·la, la cosa a l'editorial, si bé, fins ara, no ha fet sonar cap senyal d'alarma, sinó que, al contrari, m'acaba d'enviar un parell de llibrets de C.S. Lewis, per a la jovenalla, com els altres dos que vaig traduir i que, segons que diu, es venen bastant bé, per a quan acabi de traduir Jane Eyre. És clar que també hi ha això de la fusió de Columna i l'Enciclopèdia, de què tu em parles. Per cert que, fa uns quinze dies, va ser aquí a casa en Julià Guillaumon, que es va fer una escapada des del Brasil, on s'hi està una temporadeta per escriure una novel·la, i em va posar al dia d'una sèrie de xafarderies de l'ambient, entre les quals, hi figura aquest afer de l'Enciclopèdia, ja que ell hi ha estat tangencialment implicat, perquè sembla que, juntament amb l'Oriol Izquierdo, havia presentat un programa per dinamitzar la Proa, etc., amb la col·laboració, també, de... qui diries?... en Bru de ~~XXX~~ Sala! El cas és que, sense més ni més, quan ja li havien dit que deixés tot el que tenia entre mans, per dedicar-se de ple al programa citat, va saber que existia aquesta fusió o absorció entre les dues editorials, però no pas per la gent de l'Enciclopèdia!! O sigui que l'han deixat a l'escapça, si bé encara és l'hora que li hagin de dir res directament. Esperem que sigui un pas positiu per a Columna.

Quant a l'edició o reedició de traduccions meves, ja et vaig dir quin era el panorama, però, amb això de les vacances, suposo, ningú no ha respirat encara. Ara, he escrit a Pòrtic, a la Carme Casas, per suggerir-là que publiquin els altres dos títols de la Crucifixió en rosa del Miller, o sigui, Flexus, Nexus, ja que Ed. 62 no els vol treure, i m'oferia per traduir-los-els jo. Què et sembla? Per ara, però, l'única alegria que he tingut és que EDHASA

ha comprat a Empúries la traducció que jo els havia fet de L'abadia de Northanger de la Jane Austen, i me la tornaran a pagar, si bé a meitat de preu, però trobo que ja està bé, oi?

L'altre dia vaig rebre un exemplar de la nova edició de Pedrolo, Berillós? amb un pròleg nou d'en Jordi Coca, en el qual cita força el meu llibre, que, per cert, no sé pas si se n'haurà venut algun exemplar més, des del col·loqui a Lleida.

Finalment, vaig rebre una carta molt afectuosa de la Montserrat Roig, en la qual em diu que li agradaria que llegís el seu nou llibre Digues que m'estimes..., que ja he demanat a la meva cosina, per veure si me'l pot enviar per conducte del meu cunyat, que juntament amb la seva dona és a Sort, en aquests moments, i que tornarà a finals de setembre. Van estar amb els Clapés i s'han de tornar a veure abans de fi de mes. És un germà de la Isabel, que es diu Florentí, i que tant ell com la seva muller han fet molt de teatre català al Casal: ell va fer de Mort a La nostra mort de cada dia, i d'Otel·lo a la versió d'en Sagarra, en tots dos casos dirigit per mi. Què me'n dius? Bé, el cas és que la Roig ha respirat i sembla que li va molt bé un tractament que fa, o ha fet, a Montpeller. Jo li havia parlat d'un tractament que fan aquí, el mètode Hansi, que dona bons resultats i, si més no, quan la cosa està molt avançada, mitiga els sofriments, però ella em diu que això de França li va molt bé. Esperem que així sigui. Quant a la Capmany, en Molas m'ho deia en una carta. Qui ho havia de dir, quan la vam veure a Lleida, oi? És evident, pel que tu m'expliques, que té uns ovaris d'elefanta!

Parlant del Cafè Central, acabo d'enviar un article-assaig sobre l'home absurd d'en Camus, que vaig escriure fa una pila d'anys, però que em sembla prou vigent, perquè se'l miri i vegi si mereix sortir en forma de plaquette. Ets un home de sort: encara em quedava un exemplar de En tombar la vuitantena, que si no és l'últim, deu ser el penúltim. Aquí el tens, doncs.

L'altre dia, vaig rebre el plec de premsa del PEN amb una circular on diuen que començaran a tirar endavant el congrés int. A veure si se'n recordaran d'invitar-me!

Veig que tu, setze són setze, continues amb la dèria dels premis, i ho trobo molt bé. Desitjo que en pesquis algun, però que no sigui el darrer, o sigui que no et tallis la "coleta", si és que te'l donen. Pensa que nosaltres hem de morir amb les botes posades... I em sembla una collonada que parlis dient que ets un ancià o que posis en dubte si arribaràs a complir els seixanta anys, per jubilar-te, perquè aleshores què hauria de dir jo, que al juliol en vaig fer seixanta-dos? A veure si aquest llibret d'en Miller et dóna una dosi d'energia..., per arribar a la norantena!

Finalment, la Glòria, si tot va bé, al novembre se n'anirà als USA per fer un curs sobre l'ensenyament de la filosofia als infants, car li han concedit una beca que li cobreix l'estada i la manutenció, o sigui que només (només!) s'ha de pagar el viatge. Així que està més contenta que un ginjol.

Gràcies pel retall de la recensió sobre El vent entre els salzes i també, que no ho he fet, per enviar-me el llibre d'en Pedrolo.

Què me'n pots dir respecte a l'associació Llengua Nacional? Tanta força tenen els "periquitos" i els "tomtains" que cal sortir-los al pas amb una cosa així?

Què me'n dius de tots els crits d'independència que sonen a l'est? Quin ressò tenen a casa nostra?

Quant a la quota de l'AELLC, trobo que bé podríem posar un punt final a aquest sistema i, que en endavant, passin a cobrar-la per casa de la meva cosina. Tinc una mena de sentiment de culpa... Alguna cosa hauré de fer.

Veig que passes unes vacances força sobresaltades, però, en fi, desitjo que les acabeu de passar tan bé com pogueu. Aquí, ja comença a fer bonança. Al sud, els volcans vomiten foc i fum, com si fos la vàlvula de seguretat del país, per on surt la mala llet de la gent. Per sort les cendres no han arribat a Neuquén, on hi ha el nostre fill, a qui esperem veure per aquí a primers de mes.

La Isabel i la Glòria t'envien petonets, i jo, una forta abraçadota